

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ
ДИСЦИПЛІН

Освітньо-професійна програма Політологія
спеціальність 052 Політологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь магістр

Розробник:

Подлєсна Ганна,

к. псих. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Некряч Анастасія,

професор кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, д.політ.н., професор

Полтава, 2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Методика викладання соціально-політичних дисциплін обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Подлесна Ганна , к. псих. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: ganna.podliesna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/podlyesna-ganna-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	Основи педагогіки вищої школи, Актуальні проблеми сучасної політології.

Мета вивчення курсу «Методика викладання соціально-політичних дисциплін» – формування системи знань та вмінь, необхідних для викладання соціально-політичних дисциплін, озброєння майбутнього викладача суспільно-політичних дисциплін змістом і педагогічними засобами навчання, знаннями та навичками, необхідними для здійснення ефективної гуманітарної освіти, національного виховання і всебічного розвитку учнів, допомогти майбутньому викладачеві вивчити проблеми вузівської методики навчання, визначити її особливості, актуалізувати розвиток професійно значущих особистих дидактичних здібностей і вмінь.

Основні завдання навчальної дисципліни формування у здобувачів вищої освіти знань про понятійно-категоріальний апарат політичної науки; ознайомлення з вимогами до навчання суспільно-політичних дисциплін Міністерства освіти і науки України; вивчення сучасних педагогічних технологій та методик викладання соціально-політичних дисциплін. Формування вмінь і навичок підготовки, проведення лекційних і семінарських занять із здобувачами вищої освіти, які вивчають політологію, розвиток їх методичної майстерності, мовлення, комунікабельності.

Методи навчання:

словесні методи (лекція), практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (конспектування, підготовка реферату), методи самостійної роботи вдома (усні та письмові домашні завдання), методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду), методи усного контролю (усне опитування), методи письмового контролю (написання схем, таблиць, конспектів), ігрові методи (МАК, дидактичні та психологічні ігри), комп'ютерні і мультимедійні методи: (використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання в системі Moodle, Google Meet)

Компетентності		Програмні результати
загальні	фахові	
ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.	СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти. СК 09. Здатність професійно викладати соціально-політичні дисципліни на відповідному рівні освітньої кваліфікації.	ПР 11. Володіти сучасними технологіями викладання суспільно-політичних дисциплін у вищій школі.

Програма навчальної дисципліни

1. Тема 1. Предмет методики викладання соціально-політичних дисциплін.
2. Тема 2. Педагогічні засоби викладання соціально – політичних дисциплін.
3. Тема 3. Використання технічних засобів навчання .
4. Тема 4. Викладач як суб'єкт педагогічного процесу. Етика взаємовідносин викладача і здобувача вищої освіти.

5. Тема 5. Методи викладання соціально – політичних дисциплін.
6. Тема 6. Активні та інтерактивні методи активізації навчально –пізнавальної діяльності.
7. Тема 7 Організаційні форми навчання. Урок. Лекція. Семінар.
8. Тема 8. Навчально-політологічний процес: методика підготовки і читання лекцій.
9. Тема 9 . Семінарські заняття з соціально-політичних дисциплін: методика їх підготовки і проведення.
10. Тема 10. Дискусія як ефективний метод проведення занять зі соціально-політичних дисциплін.
11. Тема 11. Нетрадиційні методи викладання соціально-політичних дисциплін.
12. Тема 12. Навчально-політологічний процес: організація самостійної роботи та організація контролю політологічних знань здобувачів вищої освіти.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПР 11. Володіти сучасними технологіями викладання суспільно-політичних дисциплін у вищій школі.	опитування; виконання практичних завдань (складання таблиць); написання словника; виконання завдань самостійної роботи, написання реферату, залік.

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання	Разом
	ПР11	
Тема 1. Предмет методики викладання соціально-політичних дисциплін.	+	1
Тема 2. Педагогічні засоби викладання соціально – політичних дисциплін.	+	1
Тема 3. Використання технічних засобів навчання .	+	1
Тема 4. Викладач як суб'єкт педагогічного процесу. Етика взаємовідносин викладача і здобувача вищої освіти.	+	1
Тема 5. Методи викладання соціально – політичних дисциплін.	+	1

Тема 6. Активні та інтерактивні методи активізації навчально – пізнавальної діяльності.	+	1
Тема 7. Організаційні форми навчання. Урок. Лекція. Семінар.	+	1
Тема 8. Навчально-політологічний процес: методика підготовки і читання лекцій.	+	1
Тема 9. Семінарські заняття з соціально-політичних дисциплін: методика їх підготовки і проведення.	+	1
Тема 10. Дискусія як ефективний метод проведення занять зі соціально-політичних дисциплін.	+	1
Тема 11. Нетрадиційні методи викладання соціально-політичних дисциплін.	+	1
Тема 12. Навчально-політологічний процес: організація самостійної роботи та організація контролю політологічних знань здобувачів вищої освіти.	+	1
Разом	12	12
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	100	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	60	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПР11	100	100	60
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

9. Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю								Разом	
	Опитування, участь у дискусіях		Виконання практичних завдань		Реферат, презентація		Виконання завдань самостійної роботи			
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН11	22	36	14	24	10	16	14	24	60	100
Разом	22	36	14	24	10	16	14	24	60	100

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- опитування, участь у дискусіях: 0-3 балів;
- виконання практичних завдань (написання есе, таблиці, схеми): 0-2 балів;
- підготовка реферату та мультимедійної презентації: 0-8 балів;
- виконання завдань самостійної роботи: 0-2 бали

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом - залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				
	Опитування, участь у дискусіях	Виконання практичних завдань	Реферат Презентація	Виконання завдань самостійної роботи	Разом по темі
Тема 1. Предмет методики викладання соціально-політичних дисциплін.	3	2		2	7
Тема 2. Педагогічні засоби викладання соціально – політичних дисциплін.	3	2		2	7
Тема 3. Використання технічних засобів навчання .	3	2		2	7
Тема 4. Викладач як суб'єкт педагогічного процесу. Етика взаємовідносин викладача і здобувача вищої освіти.	3	2		2	7
Тема 5. Методи викладання соціально – політичних дисциплін.	3	2		2	7
Тема 6. Активні та інтерактивні методи активізації навчально –пізнавальної діяльності.	3	2		2	7
Тема 7. Організаційні форми навчання. Урок. Лекція. Семінар.	3	2		2	7
Тема 8. Навчально-політологічний процес: методика підготовки і читання лекцій.	3	2		2	7
Тема 9. Семінарські заняття з соціально-політичних дисциплін: методика їх підготовки і проведення.	3	2		2	7
Тема 10. Дискусія як ефективний метод проведення занять зі соціально-політичних дисциплін.	3	2		2	7
Тема 11. Нетрадиційні методи викладання соціально-політичних дисциплін.	3	2		2	7
Тема 12. Навчально-політологічний процес: організація самостійної роботи та організація контролю політологічних знань здобувачів вищої освіти.	3	2		2	7
Реферат			8		16
Презентація			8		16
Разом	36	24	16	24	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Вайнола Ренате. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 140 с.
2. Головенкін Володимир. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. К. : КПШ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Дичківская Ілона. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академія. Серія книг Альма-матер. 2015. 304 с.

4. Зайченко Іван, Теслюк Валентина, Каленський Андрій Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : Навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2018. 484 с.
5. Каплінський Василь Методика викладання у вищій школі. К.: КНТ. 2020. 225 с.
6. Литвинов Андрій Педагогічний провайдинг інновацій в освіті. Суми: Університетська книга. 2017 268 с.
7. Литовченко Ірина, Саєнко Микола Дидактичний потенціал цифрових освітніх технологій для освітнього процесу. Монографія. К.: Центр навчальної літератури. 2021. 154 с.
8. Ортинський Володимир Педагогіка вищої школи. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
9. Теслюк Валентина Індивідуальний стиль педагогічного спілкування викладача: теоретико-методичний аспект. К.: Ліра-К. 2018. 212 с.
10. Scott Thornbury's 30 Language Teaching Methods. Cambridge University Press. 2017 130 с.

Допоміжні

1. Волошин М.Д., Ларичева Л.П., Черненко Я.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2014. 260 с.
2. 4. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи : теорія, практика, історія : Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко Д., 2014. 416 с.
3. 5. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх викладачів вищої школи до роботи в інклюзивному освітньому середовищі // Humanitarium. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.); Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М.М., 2018. Том 43, Вип. 2 : Педагогіка. С.34-45.
4. 6. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін // Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том III (81). С.184-194.
5. 7. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2005. 486 с. 14. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. К. : Знання, 2007. 399 с.
6. 8. Марченко Н.В., Макаренко О.Л., Прохор І.П., Тітаренко Н.Ю., Трифонова О.М. Вища освіта України №3 (додаток 2). Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». Т. 2. К., 2014 р. 480 с.
7. 9. Ногас Н. Державна політика у галузі освіти України : сутність та зміст. Актуальні проблеми правознавства. 1 (21) / 2020. С. 87–95.
8. Немченко С.Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
9. Подлесна Г.В., Ільченко А.М. Шляхи реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої освіти // Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том I (79). С. 389-400.
10. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І Психологія вищої школи : підруч. для студ. ВНЗ. Вид. 3-є, випр. і доп. К. : Каравела, 2011. 360 с.
11. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. 608 с.
12. Шляхтун П.П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін : навчальний посібник / П.П.Шляхтун. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 224 с.
13. Biggs J., Tang C. Teaching for quality learning at university. McGraw-Hill International, 2011 36 р.
14. De Boer H. et al. Progress in higher education reform across Europe : Governance reform. Enschede : Center for Higher Education Policy Studies. 2010. 695 p.
15. Henard F., Roseveare D. Fostering quality teaching in higher education: Policies and Practices. An IMHE Guide for Higher Education Institutions. 2012. 54 p.

16. Anastasiia Bessarab, Volodymyr Sadivnychi, Alla Ilchenko, Galyna Ripka, Valentyna Shaposhnikova, Elvira Tainel. Development of students' research activity during studying at higher education institutions. Studies of applied economics. Special issue innovation in the economy and society of the digital age. Vol. 39, No. 5 (2021). URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85107275663&origin=resultslist>
17. Kwiek Marek. Knowledge Production in European Universities: States, Markets, and Academic Entrepreneurialism. Peter Lang, 2013. 482 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. URL : http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncepc.pdf
2. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII // Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. URL: <http://profy.nplu.org/lsite/fi>
5. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
6. T. Finikov, O. Sharov. Monitoring the integration of ukrainian higher education system into the european higher education and research area. Kyiv, 2014. 136 p. URL : http://www.edupolicy.org.ua/_dx/assets/images/Analit2en_web.pdf